

- सूचना : १) सर्व प्रश्नांची उत्तरे स्वीकृत माध्यमातून लिहावीत.
२) उजव्या बाजूस दिलेले अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र. १ खालीलपैकी 'अ' व 'ब' विभागातील प्रत्येकी दोन श्लोकांचे भाषांतर करा. १२

- अ) १) कृतकृत्यं शरीरं मे परिणामेन जर्जरम् ।
राक्षसाग्नौ सुतापेक्षी होष्यामि विधिसंस्कृतम् ॥
२) ज्येष्ठः श्रेष्ठः कुले लोके पितृणां च सुसम्प्रियः ।
ततोऽहमेव यास्यामि गुरुवृत्तिमनुस्मरन् ॥
३) मध्यमोऽहमवध्यानामुत्सिक्तानां च मध्यमः ।
मध्यमोऽहं क्षितौ भद्र भ्रातृणामपि मध्यमः ॥
- ब) १) भवानपीदं परवानवैति महान् हि यत्नस्तव देवदारौ ।
स्थातुं नियोक्तुर्न शक्यमग्रे विनाशय रक्ष्यं स्वयमक्षेतन ॥
२) सन्तानकामाय तथेति कामं राज्ञे प्रतिश्रुत्य पयस्विनी सा ।
दुग्ध्वा पयः पत्रपुटे मदीयं पुत्रोपभुङ्क्ष्वेति तमादिदेश ॥
३) तद्रक्ष कल्याणपरम्पराणां भोक्तारमूर्जरजलमात्मदेहम् ।
महीतलस्पर्शनमात्रभिन्नमृध्दं हि राज्यं पदमैन्द्रमाहुः ॥

प्र. २ 'अ' व 'ब' विभागातील प्रत्येकी एका विषयावर विवेचक परिच्छेद लिहा. १६

- अ) १) मध्यमव्यायोग — नाट्यप्रकाराची चर्चा करा.
२) भीमाचे व्यक्तिचित्रण करा.
- ब) १) दिलीप – सिंहयोः संवादः ।
२) रघुवंशाच्या दुसऱ्या सर्गातले निसर्ग चित्रण

प्र. ३ अ) 'भास' या नाटककाराची सविस्तर माहिती लिहा. ६

अथवा

कोणत्याही दोहोंचे ससन्दर्भ स्पष्टीकरण करा.

- १) अस्मान्मोक्तुमिहायातो दर्पान्मृत्योरिवोत्थितः ।
२) नेत्रे ममाहरति बन्धुरिवागतोऽयम् ।
३) पित्रोरनिष्टः कस्येदानीं प्रियः ।

ब) रघुवंशाच्या दुसऱ्या सर्गाचे रस – ग्रहण लिहा. ६

अथवा

कोणत्याही दोहोंचे ससंदर्भ स्पष्टीकरण करा.

- १) अल्पस्य हातुमिच्छन्विचार मूढः प्रतिभासि मे त्वम् ।
२) एकान्तविध्वंसिषु मद्विधानां पिण्डेष्वनास्था खलु भौतिकेषु ।
३) प्रहर्षचिह्नानुमितं प्रियायै शशंस वाचा पुनरुक्तेव ।